

یادداشت

قولنامه؛ مجوز فروش یک ملک به چندین نفر

رضا محمدی - کارشناس حقوقی

● وجود اعتبار اسناد غیررسمی (قولنامه) در دادگاه‌ها، مجوز قانونی برای فروش یک ملک به چندین نفر شده است. در این راستا، تنها راه‌حل جلوگیری از به‌تاراج‌رفتن اندک پس‌انداز اقشار ضعیف جامعه که می‌خواهند از طریق روش پیش‌فروش برای خود سرنپاهی تهیه کنند، بی‌اعتباری معاملات انجام‌شده با اسناد غیررسمی است.

تامین مسکن شهروندان یکی از نیازهای اساسی هر جامعه‌ای به شمار می‌رود. برای این مسئله روش‌های مختلفی وجود دارد که متناسب با اقشار مختلف مردم در هر جامعه‌ای به کار گرفته می‌شود. در جامعه ما، یکی از مناسب‌ترین روش‌ها برای خانه‌دارکردن اقشار کم‌درآمد جامعه، روش پیش‌فروش ساختمان است؛ روشی که هم به نفع سازنده است و هم به نفع خریدار زیرا خریدار با دریافت مقداری از هزینه‌های ساخت در تامین هزینه به مشکل نمی‌خورد و خریدار نیز با هزینه کمتری نسبت به ساختمان‌های آماده، صاحب‌خانه می‌شود.

اما این بازار سال‌هاست با معضلی بزرگ روبه‌رو شده است؛ معضلی که این بازار را به بازاری نامن تبدیل کرده است. از سوی دیگر، گریزگاهی قانونی برای کلاه‌برداران شده است تا از طریق به‌جیب‌زدن اندوخته‌های مردم قشر ضعیف جامعه، سودهای کلان به دست آورند. به‌عنوان نمونه در پروژه رضوان قم در محله زنبیل‌آباد، یک انبوه‌ساز ۱۳۲ واحد را به هزار، ۴۰۰ نفر پیش‌فروش کرده است و از این طریق، سود صدمیلیاردی به دست می‌آورد. اما ریشه این مسئله کجاست؟ آیا چنین مسائلی به دلیل اهمال مسئولان در انجام وظایف خود اتفاق می‌افتد یا مشکل در جای دیگری است؟ برای پاسخ به این سؤال یک نکته مهم را باید یادآور شد و آن اینکه نهادهای حاکمیتی مانند قوه قضائیه که مسئول اصلی پیشگیری از ارتکاب جرم است، از بسیاری از معاملات انجام‌شده اطلاع ندارد، بنابراین نمی‌تواند از وقوع کلاهبرداری در آنها نیز جلوگیری کند. دلیل این امر را هم باید در ثبت رسمی‌نشدن معاملات جست.

در حالی که در کشورهای توسعه‌یافته اقتصادای، ثبت رسمی تنها راه انتقال مالکیت اموال غیرمنقول است در ایران اما بدون ثبت رسمی نیز امکان انتقال مالکیت وجود دارد چراکه در کشور ما یک سیستم ثبت دیگری تحت عنوان ثبت غیررسمی با ابزار قولنامه وجود دارد که بسیاری از معاملات به‌وسیله آن انجام می‌شود.

در این راستا، محسنی‌آزای، معاون اول قوه قضائیه، اظهار کرد: «بسیاری از معاملات غیرمنقول، قولنامه‌های هستند و در نگاه تنظیم می‌شود، ثبت رسمی صورت نمی‌گیرد؛ بنابراین خرید و فروش به‌صورت عادی (قولنامه) انجام می‌شود». از سوی دیگر، رضا طالبی‌زاده، مدیر کل ثبت اسناد و املاک استان کرمان، دراین‌باره گفت: «در حال حاضر بیش از ۵۰ درصد معاملات حوزه املاک با قولنامه‌های دست‌نویس و اسناد عادی انجام می‌شود.» دلیل این مسئله نیز در اعتبار اسناد غیررسمی (قولنامه) در نزد دادگاه‌ها است. این اعتبار در مواردی به‌قدری زیاد است که حتی اسناد رسمی را نیز ابطال می‌کند. ازاین‌رو چون معاملات انجام‌شده با اسناد غیررسمی (قولنامه) در هیچ سیستم حاکمیتی و اطلاع‌رسانی ثبت نمی‌شود، امکان استعلام در مورد وضعیت مالکیت ملک موردنظر نیز وجود ندارد. در این راستا، نعمت احمدی، وکیل پایهیک دادگستری، اظهار می‌کند: «اگر یک فرد با یک سند عادی خانه یا ماشین را به شما بفروشد چگونه می‌خواهید متوجه شوید که همان خانه یا اتومبیل را به فرد دیگری نفروخته است؟ طبیعتاً در این موارد احتمال تخلف و تقلب خیلی زیاد می‌شود». از این جهت افراد دارای سونیت به‌راحتی می‌توانند ملکی را که با قولنامه به فرد «الف» فروخته‌اند، بدون اطلاع ولی دوباره با معامله قولنامه‌ای به فرد «ب» بفروشند و همین‌طور می‌توانند این چرخه را ادامه دهند.

دکتر رحیم ڤیلوار، عضو هیئت‌علمی دانشکده حقوق دانشگاه تهران، در این‌باره معتقد است: «بر اساس اسان (صاحب ملک) ملک را به الف می‌فروشد (با سند عادی یا رسمی) قاعدتاً اینجا طبق حقوق، مالکیت منتقل شده است و ایشان دیگر هیچ ملکیتی بر‌مورد معامله ندارد. ولی به اعتبار اسناد عادی او می‌تواند با تاریخ‌هایی که معمولاً هم جعلی هستند، ملک را دوباره با مبیعانه‌ام عادی (قولنامه‌ای، بدون افتد) که از معامله قبلی آگاه نشده‌اند، واگذار کند. این گروه افراد معمولاً قسمتی از ثمن معامله را هم دریافت می‌کنند، به چندین نفر واگذار می‌کنند و بعد هم فراری می‌شوند».

در نتیجه وجود اعتبار اسناد غیررسمی (قولنامه) در دادگاه‌ها، مجوز قانونی برای فروش یک ملک به چندین نفر شده است. در این راستا، تنها راه‌احل جلوگیری از به‌تاراج‌رفتن اندک پس‌انداز اقشار ضعیف جامعه که می‌خواهند از طریق روش پیش‌فروش برای خود سرنپاهی تهیه کنند، بی‌اعتباری معاملات انجام‌شده با اسناد غیررسمی است.

ادامه از صفحه ۵

● چه کسانی درگیر بودند؟

آقای طاهری، مدیرعامل وقت و آقای طباطبایی. ● بحث دادگاه ایران و لندن خیلی هم‌پوشانی نداشت. کدام در دستور کار قرار می‌گیرد؟ اینجا وکلای ما گفتند چون در لندن شکایت کرده‌ایم، برای برگشت عین مال، اینجا دیگر نمی‌شود شکایتی مبنی بر رد مال کرد و روی حکم آنجا اثر می‌گذارند. من هم خیلی به این مباحث حقوقی وارد نیستم؛ چون تکیه‌ام به حکم دادگاه لندن بود، آن را اجرایی‌کنیم.

● اما این مدت خیلی روی حکم داخل تمرکز داشتند و اصرار به اجرای آن....

بله، حکم دادگاه داخل، بسیار سبک بود و حتی گرفتن عین مال هم نبوده! حکم گرفتن عین مال را در لندن گرفتیم.

● نمی‌توانند بگویند حکم ایران اجرا شود؟

خیر؛ چون افراد و اموال بیرون هستند و حق داریم در دادگاه‌های خارج شکایت کنیم. به‌همین‌خاطر بر مبنای حکم واحد اجرایی قاضی لندن، اموال بیرون کشور را می‌توانیم ضبط کنیم. تلاش داریم اموال داخل ایران آنها را هم ضبط کنیم. حکم دادگاه موجود است. مدیرعامل را مأمور کرده‌ام و عنقریب باید این پول را به دست بیاوریم.

● تأسیسات دریایی خیلی پذیرای این خطر در گذشته نیست.

روی روند کنونی‌شان اثر می‌گذارد. بهترین مهندسان تأسیسات دریایی انگیزه‌شان را از دست می‌دهند. بیشترین تأسیسات دریایی در پارس جنوبی را آنها ساخته‌اند، لوله‌گذاری‌های زیر دریا را آنها انجام دادند و نمی‌شوند دلسردشان کرد. اگر مدام بگویم درد بودند، خب دیگر انگیزه کارکردن ندارند. نباید انگیزه را از آنها بگیریم.

● مورد دیگری هم در آن دوره صورت گرفته بود؟

بحث بعدی مطالبات شرکت نفت سپاهان از شرکت ملی نفت ایران برای انجام مأموریت واردات بنزین از طرف شرکت ملی نفت بوده است. در دوره قبل از مدیریت بنده در صندوق ملی نفت، براساس مأموریتی که به شرکت نفت سپاهان داده شد، مقرر شد که شرکت یادشده ضمن خرید کشتی، واردات بنزین به کشور را تسهیل کند که به دلیل مشکلات عملیاتی و اشتباهات مدیران وقت زیانان ۱۱۵ میلیون دلاری برای شرکت نفت سپاهان و صندوق‌های بازنشتگی نفت ایجاد شد. اختلاف حساب با شرکت ملی نفت از سوی سازمان حسابرسی و حسابرسان داخلی شرکت ملی نفت در حال رسیدگی است و از بابت تخلفات انجام‌شده از سوی مدیران وقت شکایات حقوقی در جریان است. باوجوداین ۱۱۵ میلیون دلار از طرف صندوق نفت برای واردات بنزین تاکنون تکلیف مشخص نشده است. سپاهان و صندوق‌های بازنشتگی نفت ایجاد شد.

● مطالبات مشکوک‌الوصول دیگری دارید؟ پرونده دکل که در حدود ۱۱۵میلیون دلار دست چینی‌ها است و دکل که آمد، صاف می‌شود، ضرر ۸۰ میلیارد تومانی دو مدیر هم بود. مطالبه مشکوک‌الوصول بعدی مربوط به حمید باقری‌درمنی است. پرونده آقای باقری‌درمنی در حمید کسی دنبال کرد و کارش به آنجا رسید؟ در همین دولت و بنده حقیر، ۴۲۰ میلیارد تومان اختلاس قیر در نفت جی بود که با ترفندهای مختلف قیر را برده بودند و ضمانت‌نامه‌هایی که داده بودند تا پول کنند، همه جعلی بود. ضمانت‌نامه بانکی و بیمه جعلی بود. در سه سال آینده به نتیجه می‌رسد و حدود ۶۵۰ میلیون یورو سرمایه‌گذاری است که اتیلن می‌دهد. پایین‌دست اتیلن هم حدود ۲۰۵ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری است و تحقیقات صندوق نفت را در آینده بیمه می‌کند و نیازی به چیزی نخواهد داشت. هفت، هشت ماه دیگر از اتان‌گیری گاز ترش فاز ۱۲، محصول LPG هم به‌دست می‌آید که آن را در حدود ۳۵۰ تا ۴۰۰ میلیون دلار می‌فروشیم. این رقم را در سه سال دست سرمایه‌گذاری کرده و زنجیره را کامل می‌کنیم. صندوق نفت در اسپانیا از بیمه اسپانیا گریذ A دارد و از این طریق توانستیم ۲۰۰ میلیون دلار برای فاز ۱۲ پول بیاوریم. این اقدامات، توان صندوق را نشان می‌دهد. طرح دیگری که داریم طرح غرب است. در میادین غرب تولید نفت داریم که گاز همراه دارد و مثل پارس جنوبی نیست که گاز خالص باشد. گاز همراه با نفت را از شرکت ملی نفت می‌خریم، NGL3100 مال صندوق است، اتان را با C4، C3 گرفته و جدا می‌کنند و پروپان و پروپیلن تولید می‌کنند. اکنون NGL3100 را در ایلام داریم، در دهلران الفین می‌زیم که شرکت O1 در دست اجرا دارد. ۵۰۰ میلیون دلار از صندوق توسعه وام گرفتیم و در دست اجارست و حدود ۳۱ درصد پیشرفت دارد، پایین‌دست الفین است که آن را O1 اجرا می‌کند و نامه ۵۰۰ میلیون دلار بعدی هم باید به بانک مرکزی رفته باشد. الفین دهلران راه بیفتد پایین‌دست پتروشیمی که متعلق به صندوق نفت است، درآمد خوبی را برای صندوق به‌دست می‌دهد. البته نیت، کار در منطقه محروم پول‌ها به صندوق برگردد.

اقتصاد

رئیس هیئت رئیسه صندوق‌های بازنشستگی صنعت نفت در گفت‌وگو با «شرق» خبر داد

اجرای حکم لندن برای دکل گمشده

● با این پرونده‌های باز، مشکلی در پرداختی به بازنشستگان نخواهد داشت؟

محاسبات بیمه‌ای انجام‌شده ازسوی مشاور خارجی، نشان می‌دهد خالص ارزش دارایی‌های صندوق بازنشستگی نفت مازاد بر تعهدات صندوق نفت بابت خدمات به بازنشستگان است. اکنون حدود ۸۵ هزار بازنشسته داریم، کف حقوقی که امسال می‌دهیم سه میلیون و ۷۰۰ هزار تومان است، متوسط حقوق بازنشستگان شش میلیون تومان است، درمان بازنشسته‌ها، حدود ۹۰۰ میلیارد تومان در سال ۹۷ بوده و در سال ۹۸ بالای هزار ۲۰۰ میلیارد تومان خواهد شد. البته بازنشستگان صندوق نفت هم از امکانات درمان نفت بدون فرانشیز استفاده می‌کنند و هم آزادند براساس قراردادهایی که در سراسر ایران بسته‌ایم بیرون از نفت مراجعه، خودشان را معرفی کنند و بستری شوند. با بیمارستان‌های دانشگاهی و خصوصی قرارداد داریم و به همین دلیل خدمات نسبتاً مطلوبی در درمان می‌گیرند. مبلغ درآمدی صندوق از حدود هفت‌هزار میلیارد تومان در سال ۹۰، اکنون به ۷۵ هزار میلیارد تومان رسیده و حدود ۱۰ برابر شده است. این آمار به آقای وزیر داده شد و مستند است. ما دو هزار میلیارد تومان در سال ۹۰-۹۱ به سود فعالیت‌هایمان بوده به پنج‌هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان در سال ۹۷ رسیده‌ایم که حدود ۲،۵ برابر شده است. صندوق نفت برای اینکه آینده‌اش را تضمین کند نیاز داشت سرمایه‌گذاری‌هایی با بازده بالا داشته باشد. سؤال کرده بودند که چرا اینها فقط در صنعت نفت و گاز سرمایه‌گذاری در ایران انجامت‌ضمن اینکه تخصص صندوق در آنجاست، البته ما در مسکن و بازار بورس هم هستیم. بنابراین فرصت بسیار مناسبی است. سیاست‌های نحوه سرمایه‌گذاری را از امن‌ا می‌گیریم. امن‌ا این سیاست‌ها را به ما ابلاغ کرده، میزان سرمایه‌گذاری در نفت و گاز و سایر مشخص است، اما مزیت صندوق نفت به خاطر سرمایه‌گذاری در نفت و گاز است. در فاز ۱۲ از شرکت ملی نفت با حمایت آقای وزیر گاز ترش خریدیم که سه فاز است. با این اقدام، طرح اتان‌گیری را اجرا کردیم و اکنون ۹۰ درصد پیشرفت کرده است. این سرمایه‌گذاری حدود ۶۵۰ میلیون یورو است که ۹۰ درصد پیشرفت دارد و دیم‌واریام تا هفت، هشت ماه آینده باقی آن نیز طی شود. فاز ۱۲، حدود ۱،۶ میلیون تن اتان می‌دهد که بالاترین میزان اتان است که در پارس جنوبی می‌شود گرفت. واحد الفین پایین‌دست طراحی کرده‌ایم و در سه سال آینده به نتیجه می‌رسد و حدود ۶۵۰ میلیون یورو سرمایه‌گذاری است که اتیلن می‌دهد. پایین‌دست اتیلن هم حدود ۲۰۵ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری است و تحقیقات صندوق نفت را در آینده بیمه می‌کند و نیازی به چیزی نخواهد داشت. هفت، هشت ماه دیگر از اتان‌گیری گاز ترش

فوقی بنده مأمور شدم در دوره قبل آقای زنگنه، حدود ۷۸۰۰ صندوق بازنشستگی نفت از شرکت ملی نفت جدا شد که تحت عنوان هیئت امن‌ا هیئت رئیسه اداره شود. حدود ۲۰۰ میلیارد تومان طلب صندوق از شرکت ملی نفت بود و حسابرس بر آن صحه گذاشته بود. این پول در زمان خودش عدد درشتی بود. هم‌زمان در مجلس طرحی مطرح شده بود که مطالبات شرکت‌های غیردولتی مثل صندوق‌ها و شرکت‌های خصوصی را که از شرکت مطالبه دارند، شرکت‌های دولتی می‌توانند بخرند. هنوز تأسیس سازمان خصوصی‌سازی تصویب نشده بود. هیئت واگذاری درست کردند. آن زمان دیدم

صندوق‌های دیگر در نوبت رفته‌اند و صندوق نفت نگفته‌اند. ما در کمیسیون و جاهای مختلف نام صندوق نفت را هم اضافه کردیم. گفتیم ۲۰۰ میلیارد تومان شرکت‌ها را به ما بدهید که ارزیابی کنیم و هیئت واگذاری قیمت را صحه بگذارند و در دفاتر شما و ما بنشینند. شرکت تأسیسات دریایی، شرکت OIEC، هوایمایی نفت که اخیراً فروختم، شرکت نفت‌کش، نفت سپاهان و تعدادی شرکت دیگر مانند نفت جی، مرحله دوم که مبارز به صندوق نفت برگشت، از محل مطالبات صندوق‌ها، قسمتی از بهای خرید سهام هلدینگ پتروشیمی خلیج‌فارس تأمین شود. درحال‌حاضر صندوق بازنشستگی نفت از بابت بازنشستگی پیش از موعد از دو شرکت خصوصی‌شده لوله‌سازی اهواز و پتروشیمی آبادان بالغ بر ۶۰۰ میلیارد تومان طلب دارد.

● گفته می‌شود این صندوق منابعی را که به دست می‌آورد، صرف حقوق بازنشستگی کارکنان خود می‌کنند و منافع مازاد هم

باید بین بازنشسته‌ها به‌عنوان سهام‌دار تقسیم شود، اما این مسئله هیچ‌گاه رخ نداده است.

● چه پاسخی دراین‌باره دارید؟ اینجا سهامی نیست که مثل یک شرکت سهامی سود را بین سهام‌داران تقسیم‌کند. اینجا کارمندان، فرزندان یتیم بازنشسته‌ها با همان صندوق هستند. این‌روال ادامه دارد. وقتی با محاسبات اکچوئری، حقوق را بالا می‌برید و تعهد می‌پذیرید، باید بقیه پول را سرمایه‌گذاری کنید که تعهدات آینده را جابگو باشید؛ وگرنه محاسبات در تراز منفی می‌شود؛ یعنی تعهدات را دارایی‌ها بیشتر شده و صندوق زمین می‌خورد. معنایش سهام‌داری نیست. اگر کل پول تقسیم شود چیزی برای سرمایه‌گذاری نمی‌ماند. جواب بازنشستگان بعدی را چه کسی باید بدهد؟ تعهدات را باید با دارایی‌ها تطابق داد. اگر تعهدات بیشتر از سرمایه‌گذاری باشد صندوق زمین می‌خورد.

● برخی می‌گویند صندوق بازنشستگی صنعت نفت برخلاف قانون و اساسنامه آن، فعالیت‌های پیمانکاری هم در حوزه نفت داشته است. طبق قانون مناقصات و آیین‌نامه خود هیئت دولت، حضور صندوق‌های بازنشستگی در پروژه‌های کارهای مالی مرتبط با همان صنعت و دستگاه به‌عنوان پیمانکار ایراد قانونی دارد که تاکنون اعمال نشده است. چه توضیحی دارید؟ چند موضوع مطرح کرده‌اند. توضیح دادم که از طریق مطالباتی که داشتیم این شرکت‌ها به ما رسید. این شرکت‌ها برای ما جز اعتبار، سودی ندارند. سود شرکت‌هایی که ما از آنها سود می‌گیریم بیشتر شرکت‌های بورسی هستند. از

پالایش نفت اصفهان گرفته تا پتروشیمی مروارید، خارک، قدیر، زاگرس، پارس‌پان، مارون، صنایع مس، هلدینگ خلیج فارس، فناوران، نفت بهران، سپاهان، بورسی که در مهر آیتدگان داریم، از پترول، نفت جی، بانک سینا، سیمپان فارس خوزستان، از O1 که یک شرکت پیمانکاری است که ۵۰ میلیارد تومان هم سود نمی‌گیریم، با اینن حال، خیلی به این شرکت‌ها وابسته نیستیم و پولی را که طلب داشتیم، با آنها زنده کردیم و اکنون درصددیم که این شرکت‌ها را با توجه به مشکلاتی که گفتم به لحاظ مالی دارد، شفاف کرده تا بتوانیم آنها را در بورس ببریم. باید صورت‌های مالی شفاف شود. خوشبختانه امسال صورت‌های مالی تأسیسات دریایی با اقداماتی که انجام شد، حسابرس تأیید کرده است. شرکت پیمانکاری O1 هم تأیید شده است و باید ی‌یکی، دو سال سود بدهند تا آن را به بورس ببریم. قیمتی که در بورس می‌خورد با قیمتی که خریدیم، خیلی فاصله دارد و می‌توانیم از دست اینها هم خلاص شویم. صندوق خیلی به این شرکت‌ها علاقه ندارد منتها این صندوق، بازوی شرکت ملی نفت و وزارت نفت است و به همین دلیل هم بیشتر با آنها کار می‌کند که اعتبار برای صندوق در اقتصاد ملی است.

● آنچه مطرح شده مربوط به اختلاف عملکرد شما با اساسنامه صندوق بازنشستگی نفت است...

اساسنامه باز است و این‌طور نیست که فعالیت‌ها را محدود کند و فعالیت قانونی‌ای که پول درست کند و بتواند مثل شرکت‌های بیمه‌ای برای صندوق درآمد داشته باشد، در آن مجاز هستیم و مشکل حقوقی نداریم، اما اینکه طرف دولت قرار می‌گیریم و دولت به ما در مناقصات کار می‌دهد، این‌طور نیست، زیرا دولتی نیستیم. نفراتی که به کار گرفته شده‌اند، بازنشسته‌هستند و کارمند دولت نیستند یا از بیرون آمده‌اند. اینکه بگوییم دولت با دولت قرارداد بسته درست نیست. افراد و ماهیت صندوق دولتی نیستند. منع قانون برای این است که دولت با دولت قرارداد ببندد. شرکت‌های ما به‌هیچ‌وجه دولتی نیستند و افراد‌مان هم دولتی نیستند، از جمله بنده که بازنشسته هستم و دولتی نیستم. اگر منعی داشته باشد دولت باید قرارداد ببندد.

● به فروش شرکت هوایمایی نفت اشاره کردید. این شرکت را به چه فرد حقیقی یا حقوقی فروختید؟

به فردی حقیقی در خوزستان فروخته شد. استاندارد خیلی اصرار داشت و فردی که سرمایه‌دار بود در مزایده شرکت کرد و برنده شد. این فرد اکنون هم دنبال خرید قشمل‌ایر است که متعلق به بابک زنجانی بود. شرکت هوایمایی نفت (کارون) از حدود ۲۲۰ میلیارد تومان، سه، چهار ماه قبل فروختم. البته دو سال طول کشید. خوشبختانه من از سازمان بازرسی خواهش کردم که در تمام مراحل بازگشایی پاکات و آگهی و... حضور داشته باشد که خیال من هم راحت باشد. حسابرس داخلی، سازمان حسابرسی و حسابرس دولتی در این فرایند حضور داشتند. وزارتخانه به ما فشار آورد هر اتفاقی بیفتد جای نفت است و به همین دلیل، ما نامش را نفت‌کار کردیم. این بیزینس برای ما سودآور نیست، ضمن اینکه در تخصص ما نیست. ما دو هوایمایی فوکر ۵۰ داشتیم که بیش از ۲۰ سال عمر داشت. هر دو را فروختم. یک‌بار متوجه شده بودم افرادی که ضد ما هستند شیظنت کرده و سیستم کنترل را دست‌کاری کرده بودند. خلیان که ماهر بود، در باند که خواست حرکت کند متوجه شد و بلند نشد. اگر اتفاقی بیفتد من باید جابگو باشم. بیزینس هوایمایی در کشورهای خارجی که تورم دو، سه درصد است، اگر هفت درصد برایشان بماند سود است، برای من این عدد سود نیست و تعهدات اجتماعی بالایی دارد. اگر هوایما خراب شود با تحریم‌ها چه باید کرد؟ کارمندان شرکت هوایمایی نفت، چون نفتی نبودند، حقوق‌های بالا می‌گرفتند که تأمین این حقوق با هزینه‌های بالا گاهی ضرر بود. علاوه‌بر آنکه با دو فوکر ۵۰ که نمی‌شود کار کرد. سرمایه‌گذاری حدود ۲۰۰ میلیون دلاری می‌خواست در زمینه‌ای که ما تخصص نداریم. طرف هرچه می‌گفت تخصص من نبود و متوجه نمی‌شدم. باید مشاور می‌گرفتم که بفهمم چه اتفاقی می‌افتد. میدان مشترک آذر را که سخت‌ترین میدان بود صندوق راه انداخت که مشترک بین ایران و عراق است. تا عید به ۶۰ هزار بشکه خواهد رسید. من اکنون با مجری طرح و مدیر بهره‌برداری طرح که صحبت می‌کنم متوجه می‌شوم یا اگر گاز همراه یک مقدار تکان بخورد متوجه می‌شوم که باید در چاه‌ها بسته شود یا در مورد پتروشیمی متوجه هستم کجا باید سرمایه‌گذاری شود، اما در مورد هوایمایی که اطلاعات ندارم، به همین خاطر هم شرکت هوایمایی را فروختم. یک مورد دیگر را هم فروختم که به ما ضرر می‌زد. در دولت احمدی‌نژاد، بانک ایران‌زمین را خریده بودند. بانک ایران‌زمین را به تومان خریده بودند. می‌گفتند برای دوران تحریم خریده‌ایم. تحریم به صندوق چه ربطی دارد؟ در سال ۹۱، ۴۰۰ میلیارد تومان پول صندوق بازنشستگی نفت را به مدیران نفتی بازنشسته، وام قرض‌الحسنه داده بودند تا آنها سهام بانک ایران‌زمین را بخرند.

نگاه

کم‌آبیاری راه‌حلی مناسب برای مقابله با کم‌آبی

محمدرضا محمودیان‌بیدگلی - کارشناس آب

● در شرایط فعلی بخش کشاورزی با چالش‌های متعددی روبه‌رو است که مهم‌ترین چالش‌های فراوری آن علاوه بر محدودیت در منابع آب کشور، خرد و پراکنده‌بودن قطعات زراعی، بالابودن سن بهره‌برداران و کمبود سواد بهره‌برداران، نبود الگوی کشت مناسب و برنامه‌ریزی‌شده در مناطق مختلف کشور و از همه مهم‌تر افزایش بی‌برنامه سطح زیر کشت آبی محصولات مختلف زراعی و باغی است.

منابع آب کشور اصولاً به دلیل شرایط اقلیمی و نیز وضعیت فیزیوگرافی ناشی از موقعیت جغرافیایی کشور از توزیع زمانی و مکانی مناسبی برخوردار نیست؛ به‌ویژه که در چند دهه گذشته، از یک طرف به دلیل روند افزایش نمای زمین و از طرف دیگر افزایش بی‌رویه سطح زیر کشت آبی، کشور با ورشکستگی این منبع حیاتی روبه‌رو شده است که الزاماً راهکارهای مقابله با آن ضرورت دارد.

مهم‌ترین اقدامی که در این‌باره در طول دو دهه گذشته مورد توجه و تأکید سیاست‌گذاران و مجریان بخش بوده و هم‌اکنون نیز استمرار دارد، اجرای بی‌مطالعه سیستم آبیاری تحت فشار به جای سیستم آبیاری نعلی است. بررسی عملکرد ترویج و گسترش این سیستم آبیاری می‌دهد این اقدام نه تنها موفق نبوده، بلکه موجب تبدیل و گسترش بی‌برنامه دیم‌زارها و اراضی نوآباد به اراضی زیر کشت آبی و مصرف آب بیشتر شده است.

در حال حاضر عاجل‌ترین اقدام برای مقابله با کم‌آبی، ترویج و گسترش فرهنگ کم‌آبیاری است. اجرای برنامه کم‌آبیاری انتخاب یک راهکار بهینه برای استفاده منطقی از آب و تولید محصولات کشاورزی تحت کمبود آب با بالا‌بودن قیمت آب است.

اجرای برنامه کم‌آبیاری نیازمند بررسی الگوی کشت مناطق و شناخت ویژگی‌های فیزیولوژیکی گیاهان سهیم در الگوی کشت برای برآورد میزان کاهش آب آبیاری که در دوره‌ای از آبیاری که گیاه مقاوم به تنش کم‌آب است، آگاهی از کیفیت آب و ظرفیت نگهداری خاک و همچنین تدوین یک برنامه دقیق آبیاری است. پس از کسب اطلاعات مذکور باید درباره موارد زیر تصمیم لازم اتخاذ شود.

– آب آبیاری کدام محصول در کدام دوره آبیاری و به چه میزان باید کاهش یابد تا عملکرد محصول کاهش نیابد.

– کاهش آب آبیاری هر محصول در طول دوره رشد در هر محدوده زراعی چه میزان است.

– میزان کاهش سالانه مصرف آب آبیاری در هر ناحیه زراعی چه مقدار است.

خبر

بستن قرارداد موقت اجیرکردن کارگران است

● یک مقام مسئول کارگری با بیان اینکه بیش از ۹۰ درصد کارگران دارای قراردادهای موقت هستند و دیگر از کارگر رسمی خبری نیست، از دولت و مجلس شورای اسلامی خواست هرچه سریع‌تر نسبت به تصویب آیین‌نامه تعیین سقف قراردادهای موقت تصمیم‌گیری کند.

فتح‌الله بیات در گفت‌وگو با ایسنا، درباره آیین‌نامه تعیین سقف قراردادهای موقت اظهار کرد: در این آیین‌نامه سقف قراردادهای کار موقت سه‌ساله در نظر گرفته شده و چنانچه کاری بیشتر از سه سال طول بکشد و ماهیت کار دائم را پیدا کند، دیگر قرارداد کوتاهمدت و موقت بسته نمی‌شود. وی با بیان اینکه از سال ۱۳۷۲ تاکنون کارگران با چالش قراردادهای موقت کار روبه‌رو هستند، ادامه داد: متأسفانه هنگامی که کارگران به سن بازنشستگی می‌رسند همچنان قرارداد موقت دارند، در صورتی که در کارهای با ماهیت دائم باید قرارداد دائم بسته شود. رئیس اتحادیه کارگران قراردادی و پیمانی افزود: در حال حاضر در بسیاری از صنایع و کارخانه‌ها کارگران با وجود آنکه بین ۱۵ تا ۲۰ سال متوالی کار کرده‌اند، هنوز قرارداد موقت هستند و این اجحاف بزرگی به کارگران است. بیات اظهار کرد: قانون کار در سال ۱۳۶۹ به تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام رسید و به موجب آن در ماده هفت قانون کار موضوع شناسایی کارهای موقت از دائم و تدوین آیین‌نامه مربوطه مورد تأکید قرار گرفت.

وی اظهار کرد: در ادوار مختلف از طریق فراکسیون کارگری مجلس شورای اسلامی موضوع را تحقیق کردیم ولی به دلیل لابی بخشی از کارفرمایان با مجلس طرح بهسازی قراردادهای موقت رأی نیاورد و تا امروز به نتیجه نرسیده است. رئیس اتحادیه کارگران قراردادی و پیمانی بستن قرارداد موقت را به معنای اجیرکردن کارگر دانست و گفت: کارگرانی که دارای قرارداد موقت هستند از حقوق و مزایایی که قانون برایشان پیش‌بینی می‌کند محروم‌اند و در ارسال لیست بیمه، پرداخت عیدی و پاداش دچار مشکل می‌شوند.